

عنوان مقاله:

جایگاه الگویی نظامیان از دیدگاه خواجه نظام الملک

محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ و فرهنگ، دوره 53، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

یعقوب تابش - استادیار تاریخ دانشگاه حکیم سبزواری

خلاصه مقاله:

خواجه نظام الملک خدمات عمده کشوری و لشکری خود را در عصر آلب ارسلان و ملکشاه در منصب وزارت این دو فرمانروا، به ظهور رساند. دیدگاه های او در سیرالملوک افزون بر دیوان سالاری ساحت های گوناگون حکمرانی از جمله ساختار نظامی حکومت که از ارکان اصلی قدرت بود را در برمی گیرد. این پژوهش درصدد است با به کارگیری منابع مکتوب به گردآوری داده ها و با روش تحلیل محتوا به پردازش داده ها بپردازد و به این پرسش پاسخ دهد که خواجه نظام الملک به عنوان یک دیوان سالار چه دیدگاهی نسبت به نیروهای نظامی داشته است و الگوی حرفه ای آن ها را بر اساس کدام شایستگی ها مطرح می کند؟ به عبارت دیگر هدف این پژوهش تعیین جایگاه نظامیان و استخراج مدل شایستگی نیروهای نظامی از نظر خواجه نظام الملک است. یافته های این پژوهش نشان می دهد نیروهای نظامی به طور برجسته در سیرالملوک (اثر خواجه نظام الملک) مورد توجه قرار گرفته اند. خواجه اگرچه در مقام عمل بر عملکرد نظامیان زمانه خود انتقاداتی دارد اما از دیدگاه او شاخص هایی همچون داشتن تجربه و توان رزمی، احترام به مافوق، دست درازی نکردن به اموال مردم (بعد حرفه ای)، چند قومیتی بودن لشکریان، ظاهر و ابزار مناسب داشتن (بعد فردی) به عنوان مهم ترین شایستگی ها در ترسیم الگوی نیروهای نظامی، در سیرالملوک به شمار می روند.

کلمات کلیدی:

شایستگی های نظامیان، سیرالملوک، خواجه نظام الملک، سلجوقیان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1570851>

